

Prenumerata.
Wskazywano:
rocznie 12 zł. 40 ct.
kwartalnie 3 zł. 50 ct.
miesięcznie 1 zł. 20 ct.
półmiesięcznie 60 ct.
za odnośnienie do domu
miesięcznie 20 ct.
NA PROWINCJI:
rocznie 19 zł. 20 ct. pół-
rocznie 9 zł. 60 ct. kwar-
talnie 4 zł. 60 ct. mie-
sięcznie 1 zł. 60 ct. za
pół miesiąca 80 ct.
ZA GRANICĄ:
Dopłaca się miesięcznie
1 zł. do cen miejsco-
wych.
Prenumeratę przy-
muje się tylko od 1.
i 15. każdego miesiąca.
Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedzielę i Święta o godzinie 8. rano.

Biurow Redakcji przy ulicy Kopernika 1. 9. (urząd telegraficzny)

Administracja i Ekspedycja przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Dziś: Cyryla.

Czwartek: Amalji.
Piątek: Pelagji.

Sobota: Henryka.
Niedziela: Małgorzaty.
Poniedziałek: Bonawentury.
Wtorek: Rozesłanie apostołskie.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować na kozły,
i jelenie na ptaństwo błotne i wodne.

Wschód słońca o 4 g 16 min
Zachód słońca o 7 g. 53 min.
Barometr: 776 m. — Mała zmiana
ku pogodzie.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza
petytowego pięciolat-
owego 5 ct.

Reklamy w rubryce
„Nadesłane” 20 ct. od
wiersza.

Jedno ogłoszenie
drobne do 6 wierszy
20 ct.

Dolaczenia do Kur-
jera (Prospekta, cyrkul-
larze etc.) przyjmują się
za cenę 1 zł. od 100 egz.
dla zamieszkałych a
50 ct. od 100 egz. dla
miejscowych prenume-
ratorów.

Rękopisów Redak-
cja nie zwraca.

Listy reklamacyjne
nieopieczowane nie-
podlegają opłacie.

Z Fundacji skarbkowskiej.

Dnia 11. b. m. upływa termin konkursu na posadę dyrektora fundacji skarbkowskiej. Do wczoraj weszło 25 podań, ale słyszymy, że kandydaci najbardziej dufni w „plecy” rezerwują się na sam koniec, i dopiero w ostatniej wystąpią chwili. Mimo sekretu, jakim ten konkurs się otacza, będziemy zapewne w możności, otrzymać dość wcześnie całą listę kandydatów wraz z wykazem kwalifikacji.

Na razie musimy wyrazić zdziwienie, że o posadę dyrektora fundacji ubiegają się między innymi bliźni kuzyni członków wydziału krajowego, który jest władzą najwyższą, więc sama przyzwolność powinna była powstrzymać takie kandydatury. Wiadomo nam, że jeden z członków Wydziału krajowego znalazł się bardzo pięknie i wpłynął na chętnego do kandydatury krewniaka, aby odstąpił od zamiaru, albowiem wobec żującej opinii publicznej, która wskutek wypadków małwersacyjnych, w łonie fundacji, zaostriżyła swoją uwagę, nie mógłby popierać jego podania, i musiałby się nawet usunąć z rady zawiadowczej skarbkowskiej.

Zdaniem naszym, należy tak postąpić innym członkom Wydziału krajowego, aby nawet cień protekcyjności i nepotyzmu nie padał na sprawę tej obsady, bo urzędy publiczne nigdy nie powinny isć familiami.

Z niemałym zdziwieniem słyszymy, że kompetuje także pewien właściciel dóbr, który będąc przedtem adwokatem, zastępował w roku 1872 osławionego z kubańców b. sędziego powiatowego Pasiecznego ze Śniatyna w procesach kryminalnych przeciwko dzisiejszemu naszemu redaktorowi. Prawda, że poprzegrywał te procesa, a klient jego dostał się sam na ławę oskarżonych, i w skutek wyroku sądowego stracił posadę, lecz sama dobrowolna obrona takich spraw już

bardzo niepoehlebnie świadczy o charakterze adwokata, a dzisiejszego kandydata do kierownictwa losami fundacji skarbkowskiej.

Tymczasowo więc zabierając głos w sprawie konkursu, mniemamy, że ta ostatnia kandydatura wraz ze wszystkimi krewniackimi, powinno być z góry usunięte z pod zastanawiania się fundacyjnej Rady zawiadowczej.

Bieda akademicka we Lwowie.

I. Pod tym tytułem pojawił się w warszawskiej *Prawdzie* artykuł napisany widocznie przez człowieka dokładnie obeznanego z tutejszymi opłakanymi stosunkami akademików. Nieraz już omawiano tę sprawę, często rozmaite pisma zabierały w niej głos, a mimo to rzeczy stoją tak, jak stały.

Życzyć by należało, aby artykuł wspomniany, który poniżej w całości podajemy, przyczynił się do polepszenia bytu naszych akademików. Powatpiwamy wprawdzie, by fakta w nim przytoczone nie były znane prawie każdemu Lwowianinowi, mimo to są pewne rzeczy, w które ludzie dopiero wówczas wierzyć zaczynają, gdy je widzą wydrukowane. I dla tego ludziom tym nie zawadziły przeczytać co następuje:

„Galicjanie są urodzonymi wyznawcami i wykonawcami zasady: laissez faire, laissez aller, którą ekscelencja Grocholski przełożył na sławne: naj bude jak buwało. To też dzieją się u nas sprawy ogół obchodzące, że tak powiem, same. Czy kto n. p. zastanowił się tu nad tem z jaką to szkodą dla kraju większa część i to właśnie najzdolniejszych młodzieńców pozbawionych środków utrzymania najlepsze marnuje siły na męczącą pracę zarobkową, która nie odpowiada ani ich przyszłemu zawodowi ani zdolnościom. Wówczas kiedy umysł jeszcze najpodatniejszy do przyjmowania wrażeń i najpohopniejszy do od-

bierania ich, wówczas więc, kiedy młody człowiek najchętniej jeszcze i najłatwiej mógłby się uczyć, aby później zostać swego społeczeństwa zaszczytem i podporą, musi się zaprzędz do pracy i przez dzień dźwigać jarzmo dla kawałka chleba—szczęśliwy jeszcze, jeśli nie ma do utrzymania matki, siostry lub chorego ojca, co nie jest u nas wyjątkiem. W noey dopiero wolno mu uczyc się i... marzyć. Myślał naiwnie, że na podstawie świadectw z odznaczeniem uzyska jakieś stypendjum lub inną zapomogę, a czy posiada dowód szlachectwa? Najczęściej nie, więc już i po nadziei. Stypendjów w Galicji jest nawet bardzo wiele, ale najwięcej miejscowych familijnych i szlacheckich, kilka przeznaczonych dla mieszczan wyznania chrześcijańskiego, przy czem także na pierwszym i drugim miejscu uwzględnią się „synów ofiejalistów prywatnych z powiatu X, synów urzędników z powiatu Y.” i t. d. Kto przypadkiem w tym lub owym powiecie się nie rodził, może sobie spokojnie umierać z głodu, nikt mu tego nie zabroni. Jeden tylko fundator chrześcijanin, podobno dr. Towarnicki, dozwala w liście fundacyjnym załączyć metrykę chrztu albo metrykę urodzenia czyli o jego stypendjum jedynie ubiegać się wolno i akademikom żydom. Oprócz tego są dwa stypendja żydowskie dla studentów bez różnicy wyznania.

Nareszcie jedyne stypendjum na 300 zł. w złocie przeznaczone jest bez żadnych zastrzeżeń dla uczniów pilnych i zdolnych, bez różnicy stanu, wyznania, urodzenia—i nie wstyd że to przyznać, iż ono właśnie nie jest krajowe, lecz rządowe imienia cesarza Franciszka Józefa? Ale młody akademik nie zraza się niczem, owszem jeśli o własnych siłach kiedyś wypłynie, rad będzie, że obył się bez żebrania jakiegokolwiek.

Tymczasem jednak koniecznie żyć trzeba. „Z moją wiedzą, z moimi świadectwami przecież lekcje dostanę”. I w tem się mylisz, przyjacielu. Bo pominąwszy szczęśliwy przypadek,

Młodość Napoleona I.

II.

Z jedynym swoim kolegą ze szkoły, z którym przystawał bliżej z des Mazis pojechał Napoleon przez Lugdun do Valence. W drodze zabrakło im funduszków tak, że musieli z Lugdunu iść dalej piechotą. W Valence znalazł kilka domów towarzyskich, które go chętnie przyjmowały. Za to przyjęcie czuł on dla kilku tych domów gościnnych wielką wdzięczność do końca życia, bo nienawidził życia koszarowego i towarzysztwa oficerów. Odtąd czytał dużo, a przedewszystkiem Rousseau'a i historję Korsyki.

W lipcu 1786 posłał swemu protektorowi, ks. Raynal dwa pierwsze rozdziały napisanej przez siebie historii Korsyki i prosił o radę. Książd radził dalej badać źródła i przerobić całość. Napoleon zgodził się na to i sprowadził z Genui nowe materiały, ale wypadki przerwały tę pracę. Dnia 11/VIII 1786 wysłano batalion jego do Lugdunu, gdzie wybuchły rozruchy. Tu bawił 5 tygodni po czem wysłano pułk cały do Douai, gdzie młody podporucznik nabawił się silnej febrji, która go później męczyła lat kilka. Północne powietrze, kłopoty familijne zgębiły jego ciało i umysł. Z tych czasów pochodzą jego u-

wagi melancholiczne, spisane jakby w przededniu samobójstwa, z których wyjmujemy charakterystyczne ustępy: „Francuzi niezadowoleni tem, że nam (Korsykanom) zabrali wszystko cośmy ukochali, zepsuli nam obyczaj nasze. Jeżeli ojczyzny niema, prawy obywatel jej powinien umierać. Jeżeli chodzi o zabicie jakiego człowieka, dla ocalenia mych ziomek, natychmiast bym to uczynił. J'enfoncerais dans le sein du tyran le glaive vengeur de la patrie et des lois violées...”

Tak pisał 17 letni porucznik króla Ludwika. Korsykanii zapalony, nienawidzi on namiętnie Francji. Ubogi i żądny sławy czuje się nieszczęśliwym, iż żadnej roli odegrać nie może.

W takim usposobieniu opuścił Napoleon 1/II 1787 swój pułk i udał się za urlopem do Korsyki, gdzie zajął się uregulowaniem interesów familijnych i gdzie chciał ukończyć swoją ulubioną historję Korsyki. Tu napisał także romans i dramat „Hrabia Essex”, tudzież opowiadkę pt. „La Masque Prophete”. Treść tej opowieści jest nader zajmująca. Rzecz dzieje się w Bagdadzie na dworze Kalifa Mikadego, który jest człowiekiem sprawidliwym, rozumym i wspaniałomyślnym, lecz cierpieć musi dużo od niejakiego Hakema, wydającego się za zesłańca Boga. Hakem zwyciężko wdzierą się w Kalifat, gdy nagle tknięty zostaje słabością. Kiedy go z niej wyleczono twarz jego okazuje się strasznie zeszpecona. Aby

nie stracić z tego powodu sympatji ludu wdzie-
wa Hakem srebrną maskę. Wymowa jego pory-
wa zwolenników do walki, ale zostaje pobity
przez Kalifa i otoczony. Zrozpaczony wzufoje więc
resztę swych wiernych i rzecze: Słyszałem głos
boski. Hakem — rzekł mi on, tylko ci, co cię
nie opuszczą są twymi przyjaciółmi. Oni będą
dzielić z tobą bogactwa wrogów twoich. Czekaj
nowiu i każ wykopać rowy szerokie, a twoi nie-
przyjaciele przyjdą i rzuceć się w nie będą jak
muchy, odurzone dymem.” Wykopano też rowy,
a Hakem dał uczęć dla swych wiernych, i potruł
wszystkich winem zatrutem i rzucił ich w rowy,
gdzie pożarło ich wapno, a sam zniknął bez
ślada. Na drugi dzień Kalif znalazł szaniec pu-
sty a lud twierdził, że Hakem wzięty został do
nieba.

Tę historję całą, którą autor kończy wykrzy-
kiem, że „nie do uwierzenia prawie jest, do cze-
go prowadzi żądza sławy” uważa Jung za prze-
powiednię Napoleona o samym sobie. I w isto-
cie, pomiędzy tym Hakemem z bajki i Napoleo-
nem I. każdy znajdzie bardzo wiele analogji.

Po 15 miesięcznym urlopie wrócił Napoleon
do pułku, który tymczasem przeniesiony został
do Auxonne.

Na historję Korsyki znalazł nareszcie na-
kładkę. Chciał on ją poświęcić arcybiskupowi z
Sens, ale gdy ten zimno przyjął ofiarę, zdecydo-
wał się na to, by ją poświęcić Paolem, ostatnie-

który nie wchodzi w rachubę, dostajesz lekcje w majętym domu, t. j. takie, z których utrzymać się można, tylko wówczas, jeśli masz protekcję a do tego znów potrzeba oprócz licznych koligacji i poleceń, zgrabnego ułożenia, pięknego ubrania i wielkiej zręczności w przelewaniu z pustego w próżne. Kto ma n. p. przyjaciółmi kilku gogów „bywających w domach“ odwiedza z nimi wszystkie podejrzone zaułki, uwielbia ich tużurki i krawaty, może być również o losy swe spokojnym. Równie częstą jest protekcja kobiet, ale łaskę ich zjednywa sobie tylko „ładny chłopiec“ który umie i wie, jak być wdzięcznym. Zwykły biedak zanadto ucziwy, aby takich środków się chwycił, niech uczy dzieci biednego urzędnika na trzecim piętrze za 5—8 zł. miesięcznie. A i w tym względzie lwowianie szczęśliwsi jeszcze od kolegów swoich z prowincji. We Lwowie każdy jeszcze jakie takie ma znajomości, z prowincji przyjeżdża obcy, nieobeznany ze stosunkami, nikt mu nie wskaże właściwej drogi; śmieszem byłoby zresztą żądać, aby ktokolwiek chodził od domu do domu pytać za niego: „czy nie potrzeba wam nauczyciela?“ Więc biedak długo i na najlichszy czeka zarobek. Los jego zależy od ślepego przypadku, który rzuca nim jak piłką, to w tę to w ową stronę. Jeżeli liczy jeszcze cośkolwiek na biura wywiadowcze, na anonse, umieszczane w tej lub owej gazecie, na kartki wystawiane w oknach sklepów a mianowicie księgarni, to z bogaci się tylko o pewną ilość za wodów.

Zarządzenia Wydziału krajowego.

„W zarysach, pisze *Czas*, Wydział kraj. zakreślił już swój dalszej akcji ratunkowej kierunek i główne cele. Na czele stoi oczywiście pomoc doraźna i to nie taka tylko, jaką nosiły dotąd komitety, zaopatrując w żywność ludność głodem już zagrożoną, lecz systematyczna, obejmująca tak kwestję przednowku przysięgłego, jak i sprawę zasiewów. Ile na to potrzeba pieniędzy i w jakiej formie pomoc ma być niesiona, to rozstrzygnie się przy końcu b. m., gdy dokonana zostanie dokładna likwidacja szkody. Dotychczasowe sprawozdania tak Wydziałów powiatowych, jak i starostów miały głównie wykazywać potrzeby naglące. Donoszono, które gminy zostały tak dotknięte, że bez natychmiastowej pomocy mieszkańcy obejść się nie mogą. Pod tym względem cel sprawozdań został osiągnięty, bo pewnie nie pominięto w komitetach żadnej gminy, głodem już zagrożonej. Do dalszej akcji ratunkowej sprawozdania te nie wystarczą, jako niezupełne i o tyle jednostronne, że podnosiły głównie nędzę już skonstatowaną, a pomijały horoskopy przednowkowe. Potrzebne więc jest teraz ściślejsze zestawienie materiału na szerszej podstawie; w tym celu Wydziały powiatowe, jak donosi lwowski korespondent *Czasu*, otrzymały już wczoraj z Wy-

mu przewodczy Korsykanów. List pisany do Paolego w tej sprawie z nagłówkiem „General“ wieje nienawiścią do Francji. General również nie przyjął ofiary. „Jesteś pan za młody do pisania historii“, odpowiedział mu listownie Paoli, ale nic to już nie pomogło. Napoleon żądny sławy chciał się koniecznie czemś odznaczyć i przygotowywał manuskrypt do druku.

Obok tego jednak zajmował się także czem innym. Z tych czasów pochodzi, „Dissertation sur l'autorite royale“ w której między innymi znajdujemy takie zdanie: „Il n'y a que fort peu de rois qui n'eussent mérité d'être détronés“. Przekonanie to później wykonywał on nieraz w rzeczywistości.

Sprawy polityczne nie interesowały dotąd wiele Napoleona, ale kiedy nadeszły wypadki czerwcowe i lipcowe 1799, zdobycie Bastyli i utworzenie gwardji, które rozszerzyły ideę rewolucyjną w całej Francji, wtedy i Napoleon zaczął się interesować niemi jako Korsykanin sądząc, że nadszedł czas do wyjarznienia jego ojczyzny.

Z temi uczuciami ruszył on za urlopem 16 listopada 1789 na Korsykę, bez wątpienia z tą myślą, by stanąć na czele powstania Korsykańskiego przeciw Francji. (Dok. nast.)

działu krajowego okólnik z następującem szeregiem pytań:

1) Jaką wodą płynącą wyrządziła szkodę w powiecie? 2) ile gmin i obszarów dworskich zostało dotkniętych klęską powodzi? 3) jak wielka jest ludność tych gmin, ilość gospodarzy gruntowych, oraz liczba gospodarzy i członków rodzin nawiedzonych klęską? 4) ile morgów zajmuje obszar zalany tak gruntów gminnych jak i dworskich, tudzież ile morgów przypada z tego na role, łąki, pastwiska i ogrody? 5) ile budynków i zakładów wodnych (młynów, tartaków, foluszów i t. p.) uszkodził wylew i jak wielką jest szkoda? 6) ile morgów gruntu nadbrzeżnego zabrała woda, ile morgów gruntu zasypała zwirem i jaką wartość przedstawia ten obszar zabrany, lub też do tego stopnia zasypany, że nie może być nadal użyty pod kulturę? 7) jak wielką jest szkoda wyrządzona konkurencyjnym, spółkowym lub prywatnym budowlom wodnym w powiecie, jak: wałom, śluzom, przepustom, jazom, tamom opaskom itp.? 8) jak wysoką jest szkoda wyrządzona wylewem, plonom rolnym, łąkom, pastwiskom i lasom? 9) jakiej kwoty pieniężnej potrzeba, ażeby w tamtejszym powiecie wyżywić ludność do zbiorów przyszłorocznych, oraz dostarczyć paszy i karmy dla inwentarza żywego aż do przyszłej wiosny? 10) jakiej kwoty pieniężnej potrzeba w powiecie na zakupno nasion dla obsiewu pól zalanych w jesieni i na wiosnę? 11) jakiej kwoty pieniężnej potrzebuje powiat dla przywrócenia komunikacji powiatowej i gminnej, oraz naprawy istniejących budowli wodnych, służących do ubezpieczenia brzegów lub zabezpieczenia przed wylewami (wałów, śluz, przepustów) wreszcie dla wykonania takich budowli niecierpiących zwłoki, bez których z powodu zdziczenia łożysk rzecznych powstałego z powodzi właściciele gruntów przyległych do rzek byliby narażeni na dalszą utratę ziemi.

„Daty powinny obejmować tak grunta i budowle gminne, jak i dworskie. Oszacowanie szkody w plonach rolnych na pozór nie uszkodzonych, na których jednak woda dłuższy czas stała, należy przeprowadzić w czasie dojrzewania ziarna, gdyż przy zbożach tych, których korzonki wskutek stojącej dłuższy czas wody odcięte były od wpływu powietrza i w ten sposób w części lub zupełnie zgniły, ziarno już się nie wykształci, zatem nadzieja na zbiór ziarna będzie złudną.

„W zbieraniu tych dat Wydziały powiatowe mogą liczyć na pomoc pp. starostów, gdyż w tej mierze udał się Wydział krajowy równocześnie do prezydum namiestnictwa. Odpowiedzi na pytania postawione, mają być gotowe do 20. lipca. Niektóre wydziały powiatowe jeszcze przed tym terminem będą gotowe. Wydział powiatowy w Mielcu np. przeprowadził już likwidację szkody 18.422 morgów zalanych. Wynosi ona 465,415 złr. Pozostaje jeszcze do zlikwidowania szkoda na 4.124 morgach. Zatem przeszło pół miliona stracił jeden powiat i to właśnie taki, o którym z początku nie wiele mówiono. Wogóle w okolicach nadwiślańskich szkody są daleko większe, aniżeli w pierwszej chwili obliczano. Inżynierowie rządowi, którzy zwiędzali uszkodzone wały ochronne na Wiśle i okolice zalane, są zdania, że na roboty publiczne i na pomoc dla ludności wiejskiej potrzeba tam wydać na cały milion.

„Druga część programu Wydziały krajowego obejmować będzie roboty publiczne z podwójnym celem. Chodzić tu będzie nie tylko o dostarczenie ludności zarobku, lecz także o takie uregulowanie rzek i dopływów górskich, aby z pewną otuchą spoglądać można w przyszłość. Nikt oczywiście nie myśli o tem, żeby można raz na zawsze zapobiedz wylewom. Ale to pewna, że robotami publicznymi będzie można tyle osiągnąć, żeby wśród równych warunków w przyszłości tylko krocie a nie miliony cała wynosiła szkoda zlikwidowana.

„Jeżeli rząd zechce rozpocząć już teraz załatwienie kwestji regulacji rzek, to powinienby zacząć najpierw od tego, co zupełnie wpada w zakres jego środków i dyspozycji, t. j. od rzek spławnych. Potrzeba będzie mianowicie objąć w program regulacji wyłącznie pod opiekę rządu oddanej dalsze przestrzenie dotąd częściowo już regulowanych następujących rzek: Wisły od ujścia Białej do Krakowa, Raby od ujścia Stradomki w dół, Dunajca od połączenia z Popra-

dem do Zgłobie, Sanu od Dubiecka do Jarosławia, i Dniestru od połączenia ze Stryjem do Żurawna.“

Według powyższego przedstawienia rzeczy widzimy, że panowie decydujący, bardzo wygodnie sobie urządzili, i kołyszają się w optymizmie, podczas gdy w tem samym położeniu co powiat mielecki jest najmniej 11 innych powiatów, a reszta 30 jakkolwiek mniej poszkodowana, jednakowoż równie na długi czas będzie zrujnowana, jeżeli nie otrzyma szybkiej pomocy w gotówce, nasieniu i zarobku, — a zrobić to może tylko sejm.

Heroiczna obrona.

Z pod Brzeska, 2. czerwca donoszą *N. Reformie*: „Kiedy wały rzeki Raby pękły pod wsią Cerekwią, tudzież wały wiślane pod Sierosławicami, przedstawił się oczom widok strasznego zniszczenia. Jak okiem można było zasięgnąć wszędzie widziało się tylko wodę i chaty włościańskie po dach w niej zanurzone. Na tle tego obrazu rozlegały się głosy rozpaczających o pomoc.

Grunta dworskie i gminne wsi Dąbrówki morskiej, p. Henryka Trzeciaka, były dokoła zabezpieczone wałami, usypanymi jeszcze w roku 1849, kosztem właściciela. Wskutek rozerwania wałów rabnych pod Cerekwią, wieś ta do koła została oblaną. Wyglądała ona jak wyspa wśród morza. Mieszkańcy osady spostrzegli grożącą im ruinę. Właściciel Dąbrówki, z narażeniem własnego życia, przez cztery dni i noce był na wałach i z ludnością osady bronił niezmordowanie wałów wśród ciągłego deszczu, zagrzewając włościan do pracy i rozdając im chleb, mleko i kaszę ciepłą. Starzy i dzieci, słowem kto żył, bronił i ratował, a właściciel z własnych funduszy płacił ludzi. — Nadeszła czwarta noc ratowania wałów. Ludzie, mimo dobrej płacy, mimo wręczenia wójtowi Sobestjanowi Zajacowi sto zł. przez p. Trzeciaka, aby użył całej swej energii w pilnowaniu ludzi, opadli na siłach i na duchu wskutek nadludzkiej niemal pracy. Właściciel posłał w nocy łodzie do sąsiedniej wsi Strzelce małe, aby ludzie przybyli na pomoc. Ofiarował każdemu po dwa zł. Przybyło 40 ludzi zachęconych zapłatą, strawą i poczęstunkiem. Mimo błagań żony, powątpiewającej już o skuteczności ratunku, właściciel nie ustąpił, mówiąc, broniliśmy się przez cztery dni i noce, bronimy się dalej, gdy wszyscy już oddali się rozpachy — Bóg z nami!

O godzinie czwartej rano woda zaczęła opadać. Lud płaczem odpowiedział, widząc siebie i właściciela uratowanego. Koło południa zebrała się cała gmina, w świątecznych strojach, dziękując właścicielowi za energiczny ratunek, składając 4 zł. 21 ct. z prośbą, by właściciel przyczynił się datkiem jakim, aby coś zakupić do kościoła na pamiątkę uratowania się od nędzy i głodu. Właściciel ofiarował sto zł. na zakupno monstrancji w parafji swej Strzelce wielkie. — Dziś lud ma zarobek przy okopywaniu ziemniaków, buraków itd.

Szkody powodziowe w Królestwie.

Donosiliśmy już, że w Królestwie daleko raźniej uporano się z zebraniem rezultatów o stratach, jakie ludność poniosła przez wylew. Według danych urzędowych, ogłoszonych w *Warsz. Dniem.*, przestrzeń gruntów zalanych wodą skutkiem ostatniej powodzi wynosi ogółem 145,226 morgów, liczba osób, potrzebujących wsparcia dosięga cyfry 24.516, ilość zaś strat rządzonych przez wylew czyni sumę 3,392.990 rs. W gubernji warszawskiej ucierpiał 53,342 morgów i 9,015 osób w sumie rs. 186,134, w radomskiej 39,000 morgów i 10,000 osób w sumie rs. 500,000, w lubelskiej 4,080 morgów i 1,230 osób w sumie rs. 300,000, w kieleckiej 31,750 morgów i 3,671 osób w sumie rs. 771,486, w płockiej 7,054 morgów w sumie rs. 235,370, wreszcie w siedleckiej 10,000 morgów i 600 osób w sumie r. 400,000. Dane przytoczone nie są jeszcze ani ściśle ani ostateczne i dotyczą tylko strat, poniesionych jedynie przez włościan. Szkody własności dworskiej, zarówno jak i obliczenia zupełne będą podane w następstwie, na podstawie materiałów, zebranych przez komitety miejscowe. Obecnie

wiadomo tylko, iż w gubernji radomskiej właściciele ziemscy ponieśli straty w sumie około rs. 200,000. — Komitet centralny w Warszawie, zażądał od osób prywatnych i od redakcji dzienników złożenia sum, które zebrały. *Red. Kur. Warszawy* zapewne wydała sama na zapomogi wszystko co zebrała. W Płockiem, nad Bzurą zaopatrywał włóścian z jej ramienia p. Wł. Zaleski z p. Bogusławska.

Gaz. kiel. podaje następującą cyfrę strat przez powódź zrzadzonych.

W pasie nadbrzeżnym od Opatowca do Połanica, w obrębie powiatów pińczowskiego i stopnickiego, woda zalała 40 z górą wiorst kwadratowych, niszcząc mienie około 5,000 ludzi i zalewając około 900 domów.

Ponieważ komora w Ratajach nie pozwala utrzymywać łódek, jako mogących ułatwiać kontrabandę, przeto wszelka pomoc nieszczęśliwym okazała się nie możliwą.

Z powodu ostatniej katastrofy władze zapewne skasują zakaz komory.

We wsi Słupi zawiązał się tymczasowy komitet pod przewodnictwem naczelnika powiatu, złożony z pp. Artura hr. Potockiego, Popiela z Wójczy, Alfreda Stojowskiego z Pieczonóg i Wichta ze Świniar oraz kilku wójtów dla zbierania ofiar i rozdziału ich między powodzian.

Gaz. lub. znowu donosi, iż w okolicach Józefowa Wisła zalała w Kamieniu i Piotrkowie 600 morgów, w Józefowie 300, w Wałowicach 300, w Świeciechowie 600, w Błyskowiecach 300, w Rachowie 200 i w Janiszewie 400 morgów gruntów.

KRONIKA.

Lwów nie może się poszczycić zbytnią obfitością wody. W sezonie kanikularnym szczególnie czują to najlepiej wszyscy i nieliczne kąpiele publiczne, znajdujące się we Lwowie, są wtedy obleżone przez publiczność, pragnącą się ochłodzić i opłukać z pyłu latającego chmurą po mieście. Stan, w jakim się znajdują nasze stawy, nie pozwala jednak na to drugie szczególnie. Woda błotnista szkodliwie nawet wpływa na zdrowie nie dając przyjemności ochłody i czas by był, aby w tę sprawę wglądała komisja sanitarna. Kąpiel jest jednym, a kto wie czy nie pierwszorzędnym i najwięcej oddziaływującym środkiem higienicznym i dla tego zdaje nam się, że stawy i kąpiele nasze powinny być dozorowane koniecznie jakaś komisja zdrowotna. Ze stawów lwowskich większa część od lat kilkunastu nie była spuszczaną i oczyszczoną i zaiste, rozpaczając nieraz przychodzi na widok tych kałuż, w których pluć się muszą, jak piskorz, mieszkańcy stolicy.

Mara socjalizmu nie daje spać naszym władzom bezpieczeństwa. Wczorajszej nocy o godzinie 1szej odbyto znowu rewizję w mieszkaniu szewca Bratry przy ulicy Zielonej. Asystencją komisarza policyjnego składała się tym razem z jedenastu osób, a to 5 policjantów z karabinami i bagnietami oraz 6 agentów. Szukano broszur i innych drnków socjalistycznych, których jednakże nie znaleziono. Aresztowano także blacharza Ziehbauera, zamieszkałego u Bratry, jako „nieznanego“ — komisarzowi odbywającemu rewizję.

Przez lekkomyślność służącej została strażnica ogniowa przy placu Cłowym onegdaj popołudniu zalarmowana wrzekomym wybuchem ognia w piwnicy kamienicy Ehrbarów przy ulicy Łyczakowskiej. Rzeczywiście przechodnie spostrzegli gęsty i gładzący dym wydobywający się z frontowych okien piwnicy. Popłoch powstał w całej kamienicy i posłano na strażnicę po pompierów. Szukano jednak ognia nadaremnie i ograniczono się tymczasowo na wydobyciu wielkiej ilości słomy, która tam wbrew przepisom ogniowo policyjnych nagromadzoną była. Po uprzątnięciu materiałów palnych i wybadaniu lokatorów, pokazało się, że sprawczynią całego popłochu była służąca, która idąc po drzewo do piwnicy a niewziąwszy ze sobą światła, zapaliła w piwnicy smolaka. Wprawdzie wychodząc zgasiła go, ale dym zdradził jej lekkomyślność.

Obtawy na psy. Pies, którego dnia 7go b. m. przed kawiarnią Schneidra oprawcy zadusili na ulicy, jest własnością porucznika Towarnickiego. Pies ten rasy bernardyńskiej znany jest wszystkim we Lwowie dla swej okazałej powierzchowności. Kobiety sąsiedniego kawiarni domu, przed których oknami ta oburzająca scena się odbywała, mdlały.

Pies tak był duszony, że mu język i oczy na wierzch wylazły, a był to pies wielki, silny. — Na miejscu nie było ani rakarza, ani żołnierza policyjnego, który z mocy regulaminu i rozp. Namiestnictwa przy obławach obecni być powinni. — Funkcję rakarstwa spełniają więc sami parobcy, o których stopniu moralności świadczą tylko areszty policyjne, i takich to ludzi bez wszelkiego nadzoru wysyłają do spełniania funkcji publicznych. W mieście naszym rozporządzenie Namiestnictwa, normujące czas obław, jak to we wszystkich miastach cywilizowanych zaprowadzono — nie przestrzegają, natomiast nakazano ciągle całodienne obławy, a nawet w rynku w czasie targów. W ogrodzie miejskim zabił temi dniami strażnik ogrodowy (garbaty) małego pieska łopata, za to, że wybiegł z sąsiedniego domu do ogrodu, który jest wszędzie otwarty i nie można się ochronić, aby kiedyś piesek do ogrodu się nie wymknął. Strażnik ten oświadczył pytającym, jak śmiały w ogrodzie psa zabić, że ma polecenie z każdym psem tak postąpić.

Popis w galicyjskim zakładzie dla ciemnych odbył się wczoraj przedpołudniem. Obecni byli dyrektor zakładu, książę Jerzy Czartoryski, ksiądz dr. Jurkowski, pan namiestnik Zaleski, zastępca Wydziału krajowego, dr. Roiński i bardzo liczna publiczność z różnych warstw społecznych. Popis rozpoczął się od religji, dalej szła gramatyka polska, geografia, historia ojczyzna, nauki przyrodnicze, rachunki itd. Odpowiedzi uczniów i uczennic (razem 25) zadziwiły wszystkich. Ile pracy, ile mozolów i cierpliwości składało się na tak świetny rezultat, mógłby chyba odpowiedzieć zasłużony nauczyciel zakładu pan Makowski. Popis bynajmniej nie należał do rzędu tych, gdzie ku ucieście zgromadzonych matek, uczennice jak pezytywki wygrywają z góry zapowiedziane odpowiedzi — nie, to był popis uczciwy, stanowiący prawdziwy tryumf pracy nauczycielskiej. Pytania sypały się krzyżową sztnką, a dzieci odpowiadały tak, że chwilowo było można zapomnąć, że się ma z ciemnymi do czynienia. Szczególny podziw wzbudził popis z rachunków i z historii ojczyzny, którą dzieci znają czystą i niefalszowaną.

Wystawione roboty ręczne dziewcząt — owoc żmudnej nauczycielskiej pracy pani Makowskiej — podziwiano ogólnie.

Następnie popis przeniósł się do warsztatu, gdzie obok gotowych koszyków, mat itp., mieli wszyscy sposobność widzieć dzieci przy robocie i podziwiać ich zręczność i wprawę. Popis zakończyła produkcja z muzyki i śpiewu złożona z sześciu numerów.

Trudno było w istocie oprzeć się wzruszeniu, widząc zapał tych nieszczęśliwych dzieci do muzyki. Nauczycielem gry fortepianowej, jest dawny wychowawiec zakładu również ciemny.

W sali egzaminacyjnej całą ścianą zajmują medale i dyplomy zdobyte przez wychowalców zakładu na rozmaitych wystawach europejskich. Opowiadano nam, że na wystawie w Frankfurcie roboty ręczne lwowskiego zakładu, wprawiły wszystkich w podziw i zdumienie. A tem większa to zasługa, że fundusze zakładu są szczupłe i to bardzo szczupłe. Wydział krajowy daje 2000 zlr., rada miasta Lwowa 500 zlr., a rząd nic. — Cały zwyczajny dochód zakładu z subwencji i fundacji wynosił w roku 1883 nie więcej jak 12.000 zlr., z czego utrzymano 27 dzieci, opłacono nauczycieli i służbę itd.

Dobroczynność prywatna mało się bardzo interesuje tym prawdziwie humanitarnym zakładem, kiedy z całego roku figurują jako dobroczyńcy zakładu tylko hr. Alfred Potocki, książę Czartoryski, p. Z. Rychtman i dr. Roiński. Szkoda, że nie było na popisie nikogo z krezusów lwowskich, możeby przecież widok tej z natury nieszczęśliwej dziatwy, której dopiero ofiarności ludzka umeźbiła poznać świat i pracować pożytecznie, możeby ten widok wzruszył ich serca i pozwolił pożytecznemu zakładowi rozszerzyć swą działalność. Nauczycielom zaś szczerą wdzięczność publiczności niech będzie nagrodą.

Egzamina dojrzałości. Od 27 czerwca do 8 lipca odbywały się w tutejszem IV. gimnazjum ustne egzamina dojrzałości pod przewodnictwem p. Antoniego Czarkowskiego ck, Rady szkolnego i Inspektora szkół średnich, do egzaminu ustnego przystąpiło 40 uczniów publicznych 2 prywatystów, 11 eksternistów. Z uczniów publicznych świadectwo dojrzałości otrzymali: 1. Bałaban Teodor, 2 Bartoszewski Witold, 3 Bielikowicz Szczepan, 4 Che-

chliński Władysław, 5 Czajkowski Aleksander, 6 Gawlikowski Stanisław, 7 Janko Stefan, 8 Jankowski Stanisław, 9 Korytko Stanisław, 10 Lewicki Tadeusz, 11 Ludvig Stanisław (z odnaczeniem), 12 Mglej Karol, 13 Michalczewski Tadeusz; 14 Moldauer Emanuel (z odnaczeniem), 15 Morawiecki Józef (z odnaczeniem), 16 Pajgert Władysław, 17 Papée Jan, 18 Prebendowski Stanisław, 19 Przybysławski Wincenty, 20 Reiss Władysław, 21 Schneider Edmund, 22 Sitarz Antoni (z odnaczeniem), 23 Wierzbicki Aleksander, 24 Zawadil Teofil. Dziesięciu otrzymało pozwolenie zgłoszenia się po ferjach do powtórnego egzaminu z jednego przedmiotu, 6 reprobowano na pół roku. Z eksternistów otrzymali świadectwo dojrzałości: 1 Chomyszyn Maxym, 2 Zipper Józef. 2 eksterniści jakoteż obaj prywatysty mogą się zgłosić po ferjach do powtórnego egzaminu z jednego przedmiotu, 3 reprobowano na pół roku, 2 na rok, 2 bez terminu.

Komitet Towarzystwa opieki nad weteranami w p. z r. 1831 donosi, że loterja fantowa odbędzie się w pierwszej połowie września r. b. w Krakowie, upraszając równocześnie wszystkich, którzy otrzymali losy na tę loterję, aby najdalej do 1. września odesłali pieniądze za nie, lub zwrócili losy, bo inaczej będą uważane losy za sprzedane i komitet będzie zmuszony 1go września upominać się o należność za niezapłacone losy.

Wycieczka do Zimnej Wody. W niedzielę dnia 13. b. m. urządza grono młodzieży akad. festyn w Zimnej Wodzie na dochód dotkniętych powodzią. Możemy tylko serdecznie przyklasnąć tej szlachetnej myśli i wyrazić nadzieję, że publiczność lwowska mając sposobność 30-ma ct. (tyle bowiem kosztuje bilet wstępu) przyczynić się do wspomnienia biednych powodzian, nie zawiedzie położonych w niej nadziei i przybędzie tłumnie na festyn. Jest to grosz wdowi, od którego i najbiedniejszy ociągać się nie powinien.

Program nadto bardzo jest urozmaicony. Bilety nabyć można w handlu p. Dydyńskiego, i w cukierniach Kosteckiego i Grossa, a w dzień festynu przy kasie. Pociąg spacerowy wyjedzie wyjątkowo w tę niedzielę o godzinę później tj. o trzeciej popołudniu dla wygody publiczności.

Program dzisiejszego popisu szkoły skrzypcowej p. Marcellego Tyberga obejmuje kompozycje zbiorowe Bacha, Handla, koncert Rodego, utwory Wieniawskiego, Daucła itp. Prócz tego dla urozmaicenia programu odegra młodzieżka, a bardzo utalentowana pianistka ze szkoły pana Marka, panina M. Posselt, kilka utworów Chopina, a maleńka Grabowska i mały Notz, uczniowie pani Markiewiczowej wykonają na fortepianie sonaty Szuberta i Haydena. Początek popisu o godzinie 6tej wieczór, w sali hotelu Georg'a.

Minister Ziemiańkowski przesłał na ręce marszałka Rady powiatowej w Białym, p. Stanisława Kluckiego, dla swoich wyborców, poszkodowanych powodzią, 100 zlr. Suma ta została w równych częściach na powiaty Białski i Żywiecki rozdzieloną.

Rodak nasz, dr. Edmund Nagauowski, otrzymał posadę kustosa w British museum. Drugi to już Polak tam urzęduje. Oddawna bowiem także stanowisko zajmuje warszawianin Naake.

Józef Karwowski, rodem z Lubelskiego, podczas pożaru w Chicago, wyratował z narażeniem życia dziecko z płomieni. Ojciec ocalonego ofiarował mu 30.000 dolarów,

Pan Wincenty Eminowicz, naczelnik straży ogniowej w Krakowie, poniósł ciężką stratę. Zmarła mu córeczka. Wszyscy ceniący jego charakter i zasługi, podzielają boleść, która dotknęła dom tak zacny.

Pan Ludwik Michalski z Hilfikonu w Szwajcarii, wychodźca znany ze szlachetnej ofiarności na cele narodowe, przesłał krakowskiej *Nowej Reformie* na rzecz dotkniętych powodzią kwotę 483 zlr. 9 ct. wekslem wysłanym na Wiedeń. Jestto pierwszy datek z zagranicy, pochodzący zresztą od ziomka.

Ludwika z Dubiskich Kozłowska, wdowa po Leonie Kozłowskim, sędzi i obywatelu ziemskim powiatu Dubieńskiego na Wołyniu, od wypadków powstania 1863 roku zamieszkała w domu syna, zmarła w Krakowie w dniu wczorajszym po długiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 91, zostawiając oprócz syna dwie córki.

Gustaw Herdliczka, zastępca prokuratora umarł w sobotę w 39 roku życia.

Kapela tow. Harmonji grać będzie jak zwykle w środę na wysokim zamku, i odegra 8 produkcji muzycznych. Początek o godz. 6 popołudniu.

Zgubiono: Na ulicy Żółkiewskiej czarną chustkę jedwabną; na ulicy Furmańskiej kwotę 8 złr.; srebrną tytonierkę wewnątrz wyłaczaną z monogramem T. B. wart. 25 złr.

Znaleziono: Na placu Krakowskim 8 kluczyków na kółku; dziewięć dokumentów należących do J. Przedrzymirskiego.

Teatr, literatura i sztuka.

Pan Walery Gadomski bawił przez kilka dni w Przemyślu, gdzie ustawiał pomnik Sobieskiego swego dłuta zafundowany przez tamtejszą Radę miejską. Pomnik stanął na ładnym miejscu w ogrodzie znajdującym się obok ratusza. Odsłonięcie nroczyste pomnika w obecności ks. biskupa przemyskiego nastąpi we czwartek.

Stanisław Grudziński. „Narodni Listy“ umieściły życiorys nieodżałowanego poety i powieściopisarza Stanisława Grudzińskiego, oraz sympatycznym piórem p. J. Hudeca, skreśloną charakterystykę jego prac literackich.

Żółkowski. Zdrowie warszawskiego artysty, jakkolwiek poprawia się z dniem każdym, wiele jeszcze pozostawia do życzenia. Siły jednakże powróciły o tyle, że przechadzać się może zwolna po pokoju i odzyskuje humor, jakim zawsze raczy odwiedzać go przyjaciel i kolegów. Żółkowski używa już od pewnego czasu świeżego powietrza po za obrębem miasta, dokąd powozem udaje się co rano, a wieczorem powraca do domu.

Paweł Heyse o teatrze niemieckim. P. Jules Lermina, wydawca paryskiej *Revue Universelle Internationale*, umieścił przekład tragedji Heysego *Don Juan's Ende*, i zwrócił się do niego z prośbą o napisanie przedmowy. Heyse odpowiedział na to zajmującym listem, w którym wymawiając się od przedmowy, kreśli w sposób jaskrawy stosunki teatralne niemieckie.

Nie nie mogło mię zdziwić bardziej, powiada Heyse, nad pańskie żądanie. Jeżeli we Francji mówi ktoś o teatrze niemieckim, to ma przed sobą obraz Niemiec, skreślony przez panią Stäel. Wielkie poemata Schillera i Goethego studjowane jako arcydzieła pozostały obce scenom francuskim, sceny te nie zwróciły nawet uwagi na dzieła Kleista i Grillparzera i wychodzą prawie z tego przekonania, że Niemcy mają dramaturgów, ale nie mają teatru.

Jest w tem rzeczywiście cokolwiek prawdy. Pomimo prób szczęśliwych nie doprowadziliśmy do wielkiego stylu w tragedji i w komedji obyczajowej, a z trzech czynników, składających się na teatr: poetów, artystów i publiczności pierwsi zdaje mi się najmniej są winni. Bo dramaturg, nie poparty przez aktorów i przez instynkt publiczności nie stworzy rozkwitu teatru tak samo, jak wódz nie wygra bitwy bez inteligentnych oficerów i korzystnego terenu. W Niemczech nie brakuje przecież talentów scenicznych, ale decentralizacja polityczna będąca źródłem naszej siły i rozwoju sprawia to, że na jednym miejscu nie ma sił do wzorowego ensemblu. Nie mamy Theatre Français, Odeonu, Wodwilu, Gymnase, a tak samo rozdzielone i rozprószone jest nasze towarzystwo. Obyczaje Wiednia inne są od obyczajów Berlina, Monachium i Dreżna i komedja, dająca obraz obyczajów jednego miasta nie robi wrażenia w innym. To, co się wszędzie podoba jest miernotą lub poszą bezbarwną i wielkie talenta jak Kleist i Grillparzer dlatego woleli się nie liczyć zupełnie z gustem publiczności i własną tylko kierowali się fantazją.

Z tego powodu nie mogę pisać przedmowy do mej tragedji, tembardziej, że mam przemawiać do publiczności zupełnie mi obcej. Przedmowy raczej spodziewam się od pana, który odważył się przedstawić publiczności francuskiej po raz pierwszy dramat mój, uważany przeze mnie samego za specyficznie niemiecki.

Takie jest w streszczeniu zdanie znakomitego pisarza niemieckiego o stosunkach teatralnych niemieckich; zdanie, bardzo niewesołe ale niemniej zupełnie usprawiedliwione.

XVII. wystawa sztuki pięknych otwarta w niedzielę we Lwowie przedstawia się jak na początek bardzo pomyślnie. Nie ma na niej potężnych arcydzieł, ale jest wiele rzeczy pięknych, które oglądać można z przyjemnością. Między innymi zwracają przedewszystkiem uwagę obrazy P. Merwarta, pomiędzy którymi odznacza się wielkim smakiem w malowaniu i wspaniałą techniką „Odaliska“. Obok

nie warto wspomnieć o kilku ślicznych obrazkach rodzajowych Aydukiewicza (Stary sługa), Kozakiewicza, Rybkowskiego i Streita, o pięknych pejzażach Maleckiego, Swieszewskiego, Brochockiego, Kornbecka, Petersa, Gramatyki, a wreszcie i o portretach Grabowskiego, Matejki i studjum Siemiradzkiego. W dziale akwarel odznaczają się jak zwykle malowidła Kossaka i Fałata, tudzież kilka szkiców, świetnie malowanych przez celującego w tym rodzaju akwarelistę włoskiego. W dziale rzeźb znajdują się wcale piękne dwa medaliony Jana III i Marysienki, rżnięte w kości słoniowej przez P. Kozakiewicza.

K. Pilotyego najnowszy obraz „Śmierć Aleksandra W.“ przedstawiająca chwilę, gdy żołnierze przerażeni wieścią o konaniu wodza, tłoczą się do pałacu by go pożegnać, kupiony został do galerji Berlińskiej.

Cholera.

Paryż, 7. lipca godz. 10^{3/4}, wieczór. Od godz. 11. przed południem w Tulonie 7 a w Marsylii 8 osób zmarło na cholere.

Paryż, 7. lipca w południe. Od rana był dziesiąt w Marsylii jeden wypadek śmierci na cholere. Kontumacjowane okręty będą tam wyprawione do portu naftowego.

Na posiedzeniu Izby deputowanych minister handlu oświadczył, że zostały przedsięwzięte wszystkie środki, aby przeszkodzić rozszerzeniu się cholery. Stan zdrowotny w Paryżu wyborny, dla tego też nie ma powodu, aby odkładać uroczystość lipcową. Zresztą rząd pod tym względem pozostawia zupełną wolność radom municipalnym. Ferry zawiadomił izbę, że przedpołudniem otrzymał oryginalny tekst traktatu zawartego w Tientsin, który jest opatrzony aprobatą chińskiego rządu i zapowiedział wykonanie uchwał dzisiejszej rady ministerjalnej. W kołach parlamentarnych sądzą, że Francja zażąda 250 milionów odszkodowania. *Temps* donosi, że skonstatowano dwa wypadki żółtej febrzy w lazarecie Trompeloup (Żyronda). Dzienniki donoszą, że Francja zajmie niektóre punkta na wybrzeżu chińskim, szczególnie arsenał w Foncheon jako gwarancję wypłaty odszkodowania wojennego. Doktor Rochar, który powrócił z Tulonu, skonstatował, że między marynarzami cholera się zmniejsza.

Londyn, 7. lipca. W Izbie lordów potwierdził Carrington, że na okręcie angielskim, który płynie z Marsylii do Cardiff „Kartaginie“ zdarzyły się dwa wypadki cholery. Okręt jest oczekiwany z Cardiff w poniedziałek.

Konstantynopol 8 lipca. W Warnie i u wrót Bosforu zarządono lekarską rewizję udających się do Konstantynopola podróżnych.

Profesor Dr. Drasche zamieszcza w *Wiener Mediz. Wochenschrift* dłuższy artykuł, w którym stwierdzając fakt, że na statkach angielskich powracających na wiosnę z Indyj było kilka wypadków śmierci na cholere, oraz że w Tonkinie kilku żołnierzy francuskich padło jej ofiarą, do czego rządu angielski i francuski nie wielką przywiązywały wagę, dowodzi, że wybuch cholery w Tulonie pozostaje z wypadkami tymi w ścisłym związku. Przypuszczenie to wydaje nam się o wiele prawdopodobniejsze niż opinja lekarzy francuskich Brouardela i Prousta przedłożona doradczemu komitetowi sanitarnemu. Podług zdania ich, epidemia w Tulonie wybuchła z następujących powodów: „Okręt „Montebello“ wybudowany w r. 1811 używany był w r. 1855 podczas wyprawy do Krymu, a później służył za skład starych mundurów wojskowych, pochodzących jeszcze z Sebastopola. Mundury te, jak obecnie dochodzenie wykazało, należały niegdyś do żołnierzy, którzy pod Sebastopolem zmarli na cholere. Obecnie stwierdzono też, że dwaj majtkowie, którzy byli pierwszą ofiarą cholery w Tulonie, na kilka godzin przed jej wybuchem, mundury te przynosili na inne miejsce okrętu“. Podług zdania więc Brouardela i Prousta zarodki cholery, dochowane w mundurach żołnierzy, zmarłych na epidemję pod Sebastopolem, są przyczyną wybuchu jej w Tulonie.

La Sentinelle du Midi, wychodząca w Tulonie, zamieszcza petycję mieszczaństwa do Grewego, senatu i Izby deputowanych, względem

desynfekcji Tulonu. Uczniowie *Ecole laique* w Marsylii wystosowali do mera prośbę, aby pieniądze przeznaczone przez miasto na zakupno książek na premie, obrócone były na korzyść osób, popadłych w nędzę wskutek cholery.

Starostwo krakowskie wydało wszystkim zwierzchnościom gminnym powiatu krakowskiego energiczne polecenia, mające na celu, w razie przywleczenia cholery w granice kraju, powstrzymać dalsze jej szerzenie się. Równocześnie wezwana została każda zwierzchność gminna, aby wybrała odpowiedni budynek w gminie, któryby w razie pojawienia się cholery w gminie, służył na pomieszczenie chorych, gdyż jest rzeczą uduwnioną, iż przez rychłe oddzielenie chorych od zdrowych, najłatwiej daje się szerzenie dalsze tej choroby powstrzymać. Starostwo wezwało urząd cłowy, aby wskazał budynek, w którym na granicy w razie ugruntowanej obawy przywleczenia cholery od strony rosyjskiej, mogłaby być desynfekcja podróżnych i artykułów przewożonych przeprowadzoną.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“.

Przemyślany 8 lipca. Z grupy miast wybrani do Rady powiatowej: hr. Potulicki, Walerjan Czajkowski, Karol Hauser (dyrektor lasów w państwie Dunajów) tudzież Dawid Fuchs kupiec.

Buozaoz 8 lipca. Do Rady powiatowej z gminy miast wybrani: Stanisław Matkowski, poseł sejmowy; ksiądz kanonik Turkuł z Jazłowca; Izrael Herz Safrin, właściciel dóbr; dr. Edward Krzyżanowski, lekarz z Buczacza; burmistrz Bernard Stern i Józef Mierzwiński.

(J) Wiedeń, 8 lipca. Wczoraj notowano pogłoskę, że w grupie większej posiadłości Dolnej Austrii przyszło do kompromisu pomiędzy lewicą a partją rządową. Pogłoska ta nie potwierdza się. Lista kandydatów lewicy nie zawiera żadnego klerykału.

Berno 8 lipca. W sejmie morawskim partja centralistyczna będzie miała 4 głosy większość.

Paryż 8 lipca. W Marsylii i Tulonie zastrzył się stan choleryczny. Epidemja zachwyca coraz więcej dzielnic, i ogarnęła już dzielnice robotnicze. Z Nizy donoszą o jednym wypadku śmierci.

Wiadomości polityczne.

Lwów 8 lipca. Lwowski komitet ratunkowy zabrał do dnia dzisiejszego 33.413 zł. 09 ct.

Wiedeń 8 lipca. *Wiener Ztg.* ogłasza konwencję austriacko-saską z dnia 5 maja b. r. w pogranicznych sprawach kolejowych.

Wynik wyborów wczorajszych do sejmu we Wiedniu. Wybrani: w śródmieściu Königswarter, Lederer, Matzenauer, Nikola, Sommaruga; na Leopoldstadtzie Suess; na Landstrasse Grubl; na Wiedniu Winkler-Forazest; na Margarethen Stendel; na Mariahilf Schlechter; na Neubau Riss; na Jozefstadtzie Uhl; na Alservorstadt Borschke. Od Izby handlowej wybrani Lindheim, Kaiser, Naschauer i Kitschelt.

Polá 8 lipca. Cesarz przybył tu z cesarzewicem rano koleją żelazną, pomijając dworzec wprost do arsenału, który zwidził wśród okrzyków. Następnie odbyła się parada wojsk lądowych i morskich. Po zwidzeniu fortyfikacji lewego skrzydła obaj udali się wśród huku dział i okrzyku majtków na linach okrętowych na pokład jachtu „Marimare“, na którym wywieszono sztandar monarszy. Tam się meldowali admirałowie, komendanci okrętowi i oficerowie morsey. Potem przyjmował cesarz deputacje różne, między innymi od miasta Tryestu i od gminy Lussin.

W południe było drugie śniadanie — widok był cudny: niebo jasne, falą trochę zmarszczone, sześć pancerników, kilka torpedowców i wiele okrętów mniejszych, wszystkie w wielkiej gali, mnóstwo małych parowców, latających między okrętami a lądem — pośrodku „Miramare“.

